

URZĄD PATENTOWY w WARSZAWIE OPIS PATENTOWY *H04b*

Nr 29344.

Kl. 21 a⁴, 29/02.

Telefunken Gesellschaft für drahtlose Telegraphie m. b. H., Berlin.

Odbiornik ze zmiennym sprzężeniem zwrotnym.

Zgłoszono 5 kwietnia 1937 r.

Udzielono 24 października 1940 r.

Pierwszeństwo: 14 kwietnia 1936 r. (Niemcy).

W celu powiększenia czułości i selektywności prostych i tanich odbiorników stosuje się sprzężenie zwrotne. Sprzężenie takie utrudnia jednak obsługę odbiornika, ponieważ osoba niewprawna nie odróżnia sprzężenia zwrotnego od regulacji natężenia dźwięków i pozostawia np. gałkę sprzężenia zwrotnego w pierwszym lepszym położeniu, lub też reguluje natężenie dźwięków za pomocą sprzężenia zwrotnego. Często nie korzysta się też ze sprzężenia zwrotnego w obawie wystąpienia gwizdów, spowodowanych przez zbyt silne sprzężenie zwrotne.

Według wynalazku osiąga się uproszczenie obsługi odbiornika dzięki zaopatrzeniu przyrządu do regulacji sprzężenia zwrotnego w zapadkę, która zatrzymuje

ten przyrząd w najkorzystniejszym położeniu, ale pozwala jednak na dalsze regulowanie. Celowym jest wykonać tę zapadkę w ten sposób, aby móc ją nastawiać odpowiednio do nachylenia charakterystyk lamp różnych typów.

Znane jest stosowanie wyłącznika, za pomocą którego można odłączyć sprzężenie zwrotne przy odbiorze stacji miejscowej i nastawić je na pewną określoną wartość przy odbiorze stacji odległych. Takie urządzenie posiada jednak tę wadę, że osoby bardziej obznajmione z obsługą odbiornika nie mają możliwości nastawienia sprzężenia zwrotnego na dowolną wartość i osiągnięcia w ten sposób najkorzystniejszego dla danego przypadku stosunku jakości dźwięków i selektywności.

Znane też jest stosowanie zatrzymu dla przyrządu sprzężenia zwrotnego, jednakże zapadka według wynalazku posiada tę zaletę, iż nie zatrzymuje zupełnie przyrządu i pozwala na dalszą regulację. Nastawienie sprzężenia zwrotnego, przy którym zaczynają się drgania własne w odbiorniku, zależy od długości odbieranej fali, przeto przy odbieraniu niektórych stacji nadawczych można jeszcze osiągnąć nieco większe wzmocnienie przez dalsze zwiększanie sprzężenia zwrotnego poza położenie zapadki.

Można też stosować zatrzym i oprócz tego zapadkę, działającą na krótko przed zatrzymaniem. Zatrzym umieszcza się wówczas tak, aby gwizdy sprzężenia zwrotnego w żadnym przypadku nie mogły wystąpić, zapadkę zaś ustawia się w położeniu, dającym najkorzystniejszy stosunek pomiędzy selektywnością a dobrym odtwarzaniem dźwięków.

Zatrzym oraz zapadka mogą być osadzone i wykonane w sposób dowolny. Zapadka może np. być wykonana w sposób podobny jak przy przełącznikach zakresów fal.

W przykładzie, przedstawionym na rysunku, na osi *A* kondensatora sprzężenia zwrotnego osadzone jest ramię *H*, w którym znajduje się kulka *K*. Kulka ta zapada w pewnym określonym położeniu ramienia *H* we wgłębienie *V*. W celu umożliwienia przestawiania zapadki ramię *H* może być zamocowane na osi *A* za pomocą śruby *S* w dowolnym położeniu. Za-

miast kulki *K* można też stosować np. mały krążek lub wałek. Celowym jest takie wykonanie zapadki, aby nie utrudniała ona nadmiernie obrotu kondensatora, lecz dawała się tylko lekko odczuć.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Odbiornik ze zmiennym sprzężeniem zwrotnym, znamienny tym, że przyrząd do regulowania sprzężenia zwrotnego posiada zapadkę, która wskazuje korzystne nastawienie sprzężenia zwrotnego oraz pozwala na dalsze wzmacnianie tego sprzężenia.

2. Odbiornik według zastrz. 1, znamienny tym, że zapadka ustawiona jest w ten sposób, iż dla żadnej z odbieranych fal w odbiorniku nie powstają drgania własne.

3. Odbiornik według zastrz. 1, znamienny tym, że zapadka ustawiona jest w ten sposób, iż wskazuje najkorzystniejszy stosunek selektywności do wiernego odtwarzania dźwięków.

4. Odbiornik według zastrz. 1, znamienny tym, że zapadka jest nastawialna, tak iż daje się dostosować do lamp o różnych nachyleniach charakterystyki.

Telefunken Gesellschaft
für drahtlose
Telegraphie m. b. H.
Zastępca: inż. W. Zakrzewski,
rzecznik patentowy.

